

Salg af handelsgødning i Danmark 2015/2016

September 2017

Kolofon

Salg af handelsgødning i Danmark 2015/2016

Denne statistik er udarbejdet af Miljø- og Fødevareministeriet i juli 2017, og er blevet korrigeret i september 2017.

Forsidefoto: Colourbox.com

© Miljø- og Fødevareministeriet

Miljø- og Fødevareministeriet

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

Augustenborg Slot 3

6440 Augustenborg

Tlf.: +45 3395 8000

Fax: +45 3395 8080

E-mail: mail@lfst.dk

Hjemmeside: www.lfst.dk

Onlineudgave: <http://lfst.dk/virksomheder/handelsgoedning/statistik-over-salg-af-goedning/>

Indholdsfortegnelse

Statistik over salget af handelsgødning i Danmark 2015/2016	4
Solgte mængder af de respektive gødninger i perioden 2010/11 til 2015/16	5
Udviklingen i salget af hovednærings-stoffer i perioden [1954/55 - 2015/16]	6
Gødningstyper solgt i Danmark i planperioden 2015/2016 fordelt på landsdele	7
Salget af plantenæringsstoffer i planperioden 2015/2016	9
Salget af handelsgødning i perioden [1935/36 - 2015/16]	9
Udviklingen i salget af Mg, S, B og Cu i perioden [1992/93 - 2015/16]	13

Oversigt over tabeller og figurer

Tabel 1: Oversigt over solgte mængder af de forskellige gødningstyper [2010/11 til 2015/16]	5
Tabel 2: Udviklingen i hovednæringsstofferne indbyrdes forhold: (N:P:K) og (N:P ₂ O ₅ :K ₂ O)	6
Tabel 3a: Solgte mængder af enkeltgødninger, og indholdet af N, P og K	7
Tabel 3b: Solgte mængder af gødninger med flere hovednæringsstoffer, og andelen af N,P og K ..	8
Tabel 4a: Salget af hoved-, sekundær- og mikronæringsstoffer i planperioden 2015/16	9
Tabel 4b: Det absolutte salg af hoved-, sekundær- og mikronæringsstoffer i planåret 2015/16	9
Tabel 5a: Udviklingen i gødningssalget i perioden [1935/36 – 1974/75]	11
Tabel 5b: Udviklingen i gødningssalget i perioden [1975/76 – 2015/16]	12
Figur 1: Udviklingen i hovednæringsstofferne indbyrdes forhold: (N:P:K) og (N:P ₂ O ₅ :K ₂ O)	6
Figur 2: Udviklingen i salget af hovednæringsstoffer N, P og K i perioden [1935/36 til 2015/16] ..	10
Figur 3: Udviklingen i det absolutte salg af Mg, S, B og Cu i perioden [1992/93 til 2015/16]	13

Statistik over salget af handelsgødning i Danmark 2015/2016

Danmarks salg af handelsgødning i planperioden 2015/16 (perioden 1. august 2015 til 31. juli 2016) er opgjort på de følgende sider. Den samlede statistik bygger udelukkende på indberetninger fra detailhandelsleddet om salget direkte til den endelige bruger. Udviklingen i salget er på forskellig vis belyst via tabeloversigter og grafer, der blandt andet inddrager salget i tidligere planperioder. Statistikken omfatter alene plantenæringsstoffer i de gødninger, der indgår i indeværende materiale. Supplerende mængder, der er tilført i form af dolomitkalk, blåsten, boraks, mangansulfat mv. er ikke indregnet. For magnesium og svovls vedkommende indgår den største mængde, der er deklareret i gødningen, uanset om denne er anført som total mængde eller som vandopløselig mængde.

Neden for er rapportens tabeller og figurer kort ridset op

I tabel 1 (s. 5) er det samlede salg af enkeltgødninger, og hhv. NPK, NP, NK og PK-gødninger opgjort på landsplan for planperioden 2015/16, suppleret af tallene for de forudgående fem planår.

I tabel 2 (s. 6) ses den historiske udvikling i hovednæringsstoffernes indbyrdes forhold (N:P:K) i perioden fra 1935/36 og frem til 2015/16, med årlige tal fra planperioden 1984/85 og frem. Oversigten omfatter både relationerne (N:P:K) og (N:P₂O₅:K₂O) af hensyn til sammenligning med udenlandske statistikker. Figur 1 viser udviklingen for begge relationer fra planåret 1984/85 og frem.

I tabel 3a og 3b (s. 7-8) er salget af de enkelte gødningstyper anført både landsdelsvis for hhv. Jylland og Øerne, samt på landsplan. Opgørelsen er baseret på syv landsdele, hhv. fire jyske og tre for øerne: Jylland er opdelt i hhv. en nordlig, en vestlig, en østlig og en sydlig landsdel. Øerne er opdelt i tre landsdele, hhv. Sjælland/Lolland-Falster/Møn, Bornholm og Fyn. Opdelingen af de jyske landsdele modsvarer overordnet set de nuværende regioner, med en opdeling af Midtjylland ved højderyggen.

Tabellerne 4a og 4b (s. 9) viser, hvordan salget af plantenæringsstoffer fordeler sig på mængderne af anvendt kvælstof, fosfor og kalium, samt af magnesium, svovl, bor, kobber og mangan. Mængderne er opgjort i forhold til landbrugsarealet for de forskellige landsdele og for Danmark samlet, og i absolutte tal. Beregningen er lavet på baggrund af den seneste opgørelse fra Danmarks Statistik over landbrugsarealet i Danmark. Det samlede arealet for 2016 er opgivet til 2.625.093 ha.

Figur 2 (s. 10) viser udviklingen i salget af hovednæringsstofferne N, P og K i perioden [1935/36 – 2015/16]. Udviklingen er både vist for absolutte mængder og sat i forhold til landbrugsarealet. Tabellerne 5a og 5b (s. 11-12) viser salget af handelsgødning i perioden [1935/36 – 2015/16], suppleret af de solgte mængder af N, P og K.

Figur 3 (s. 13) viser udviklingen i brugen af de to sekundære næringsstoffer svovl og magnesium, samt de to mikronæringsstoffer bor og kobber.

Solgte mængder af de respektive gødninger i perioden 2010/11 til 2015/16

Tabel 1 viser en oversigt over salget af hhv. enkeltgødninger og gødninger med flere hovednæringsstoffer i hvert af de fem planår før planperioden 2015/16.

Tabel 1: Oversigt over de årlige solgte mængder af de forskellige gødningstyper i hver af de fem planår 2010/11 til 2015/16. Tallene er opgjort i 1000 tons for hhv. enkeltgødninger og gødninger med flere hovednæringsstoffer. De enkelte undergrupper er opsummeret med fed skrift. Nederst fremgår den totale mængde af solgt handelsgødning, og indholdet deri af kvælstof (N), fosfor (P) og kalium (K).

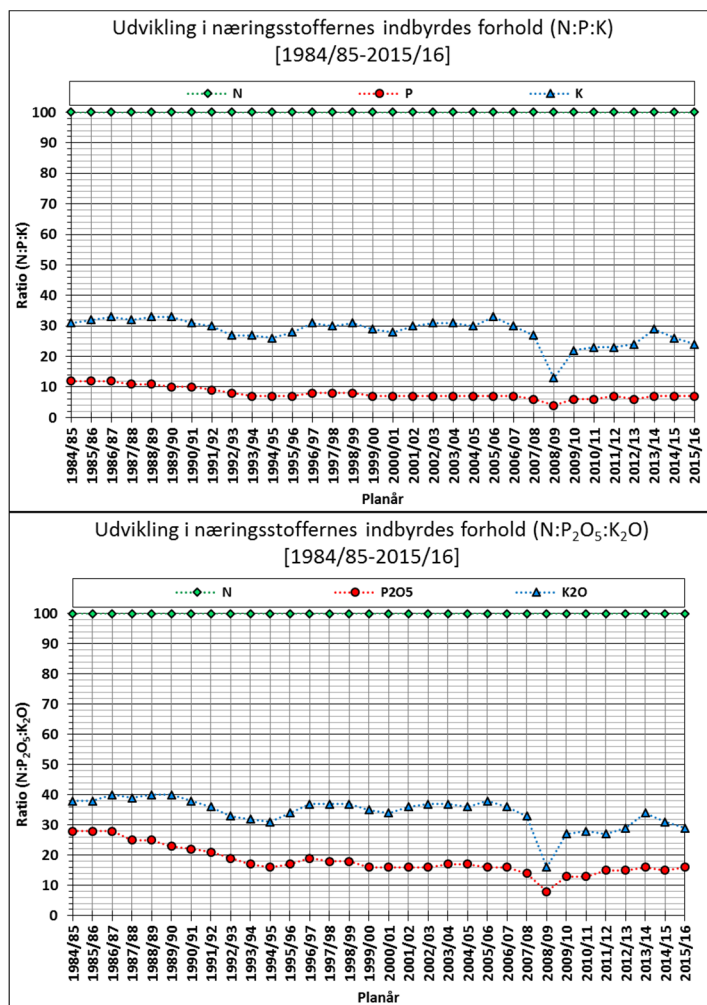
Planår		2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Gødningstyper		[1000 tons]					
Enkeltgødninger i alt		561,6	532,5	535,2	504,2	566,0	530,1
Heraf kvælstofgødninger i alt		520,8	492,6	494,5	455,2	516,3	491,2
Kalksalpeter med eller uden bor	15,5 % N	2,7	0,9	0,8	1,5	1,0	0,7
Svovlsur ammoniak	21,0 % N	29,4	27,9	26,4	24,4	33,2	23,9
Kvælstofgødninger m. S		335,5	322,3	350,9	319,3	273,9	351,1
Kalkammonsalpeter m. eller u. Mg inkl. Natriumkalkammonsalpeter		26,0	20,7	17,5	18,3	95,4	29,3
Ammoniumnitrat	34,4 % N	25,5	24,0	16,5	13,9	11,1	9,5
Flydende ammoniak	82,2 % N	7,2	9,5	8,2	7,9	7,2	6,0
Urea	46,0 % N	0,8	1,8	0,9	0,7	1,9	2,2
Flydende N gødninger		95,6	85,5	73,3	69,2	92,6	68,5
Øvrige enkeltgødninger i alt		40,8	39,9	40,7	49,0	49,7	38,9
Superfosfat	7,8 % P	1,1	1,1	1,3	1,2	1,0	1,2
Tripel superfosfat	19,8 % P						
Kaliumchlorid	49,0 % K	18,3	18,5	20,4	26,5	27,5	17,5
Øvrige kaliumgødninger		20,3	18,8	17,2	19,5	17,5	15,9
Magnesiumgødning		1,1	1,5	1,8	1,8	3,7	2,8
Samgranuleret PK-gødning i alt		18,7	18,1	18,7	18,3	20,8	16,8
0-3-20, 0-4-21 m. Mg m.fl.		6,1	1,4	6,2	15,6	2,7	1,5
0-4-21 m. Mg og Cu		12,6	16,7	12,5	2,7	18,1	15,4
NPK-, NP- og NK-gødninger i alt		287,9	272,0	299,6	302,0	338,0	324,0
N > 24,5 %		185,7	180,2	192,9	207,6	216,8	219,4
24,5 % > N > 19,5 %							
19,5 % > N > 14,5 %		14,4	8,7	17,1	20,7	8,7	7,9
14,5 % > N > 9,5 %		16,4	15,5	14,1	15,9	35,6	40,4
9,5 % > N		8,1	10,5	11,0	18,3	21,2	11,6
14-3-15 og 14-3-18 m. Mg, S, Cu og B		22,9	16,8	19,4	17,8	12,7	10,5
23-3-7 m. Mg, S,(Cu) og B		2,8					
NP 18-20-0 (Diammonfosfat)		6,2	4,9	7,0	8,8	1,9	2,5
Øvrige NP typer		20,9	23,6	28,4	26,3	28,2	21,7
NK typer		12,2	11,8	9,7	9,6	12,9	10,0
Ej oplyst		-	-	-	-	1,5	0,8
Total varemængde		868,3	822,3	853,5	847,9	926,3	871,7
Kvælstof (N)		197,0	187,0	193,6	186,8	205,3	197,2
Fosfor (P)		11,3	12,8	12,3	14,0	13,8	13,8
Kalium (K)		45,4	42,6	46,2	53,3	53,6	47,4

Udviklingen i salget af hovednæringsstoffer i perioden [1954/55 - 2015/16]

Tabel 2: Udviklingen i hovednæringsstofferne indbyrdes forhold (N:P:K). For at lette sammenligningen til andre landes statistikker, er relationerne (N:P₂O₅:K₂O) medtaget som i tidligere år.

År	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	N	P	K
1954/55	100	119	187	100	52	152
1964/65	100	75	109	100	32	89
1974/75	100	38	53	100	17	44
1984/85	100	28	38	100	12	31
1985/86	100	28	38	100	12	32
1986/87	100	28	40	100	12	33
1987/88	100	25	39	100	11	32
1988/89	100	25	40	100	11	33
1989/90	100	23	40	100	10	33
1990/91	100	22	38	100	10	31
1991/92	100	21	36	100	9	30
1992/93	100	19	33	100	8	27
1993/94	100	17	32	100	7	27
1994/95	100	16	31	100	7	26
1995/96	100	17	34	100	7	28
1996/97	100	19	37	100	8	31
1997/98	100	18	37	100	8	30
1998/99	100	18	37	100	8	31
1999/00	100	16	35	100	7	29
2000/01	100	16	34	100	7	28
2001/02	100	16	36	100	7	30
2002/03	100	16	37	100	7	31
2003/04	100	17	37	100	7	31
2004/05	100	17	36	100	7	30
2005/06	100	16	38	100	7	33
2006/07	100	16	36	100	7	30
2007/08	100	14	33	100	6	27
2008/09	100	8	16	100	4	13
2009/10	100	13	27	100	6	22
2010/11	100	13	28	100	6	23
2011/12	100	15	27	100	7	23
2012/13	100	15	29	100	6	24
2013/14	100	16	34	100	7	29
2014/15	100	15	31	100	7	26
2015/16	100	16	29	100	7	24

Figur 1: Øvre figur: Udviklingen i hovednæringsstofferne indbyrdes forhold (N:P:K) i perioden [1984/85 til 2015/16]. N=100 (grøn), P (rød) og K (blå). **Nedre figur:** Udviklingen i hovednæringsstofferne indbyrdes forhold (N:P₂O₅:K₂O) i perioden [1984/85 til 2015/16]. N=100 (grøn), P₂O₅ (rød) og K₂O (blå).

Gødningstyper solgt i Danmark i planperioden 2015/2016 fordelt på landsdele

Salget af de forskellige gødningstyper er opgjort for enkeltgødninger og gødninger med flere hovednæringsstoffer i hhv. tabel 3a og 3b nedenfor.

Tabel 3a: Solgte mængder af enkeltgødninger angivet i tons. Mængden af de forskellige gødninger er angivet for hhv. hver af de syv landsdele, de tre hovedlandsdele og på landsplan. Nederst i tabellen er mængden af hovednæringsstofferne N, P og K i de respektive gødningstyper angivet på landsplan. *) I kalkammonsalpeter er inkluderet natriumkalkammonsalpeter.

Landsdel	Kalksalpeter 15,5 % N Borkalksalpeter 15,5 % N + 0,3 % B	Svovlsur ammoniak 21,0 % N	Kvælstof- gødninger m. S	Kalkammon- salpeter m. /u. Mg.*	Ammonium- nitrat 32 % - 34,4 %	Flydende ammoniak 82,2 % N	Urea 46,0 % N	Øvrige N-gødninger inkl. flydende	Superfosfat 7,8 % P Tripelsuperfosfat 19,8 % P	Kalium- chlorid 49,0 % K	Øvrige Kaliumgødning	Magnesium gødning
[tons]												
Sjælland/Lolland- Falster/Møn	112	4.791	53.683	9.625	6.934	1.592	1.575	24.596	226	2.464	908	568
Bornholm	2	213	7.308	150	33	0	6	0	0	0	1	20
Fyn	122	1.093	47.614	1.269	94	221	243	3.942	39	756	457	355
Øerne i alt	236	6.096	108.606	11.045	7.061	1.813	1.824	28.538	264	3.220	1.365	943
Nordlige Jylland	115	5.291	59.619	5.338	864	956	94	11.591	356	2.620	4.008	527
Sydlig Jylland	19	3.092	35.864	3.133	584	995	7	5.190	237	2.653	4.010	449
Vestlig Jylland	233	5.307	94.664	4.030	332	1.659	154	15.259	226	6.903	6.045	473
Østlig Jylland	134	4.093	52.396	5.748	622	585	79	7.910	149	2.057	1.992	382
Jylland i alt	501	17.783	242.543	18.250	2.402	4.195	334	39.950	968	14.233	16.055	1.831
Hele landet	737	23.879	351.149	29.295	9.463	6.008	2.157	68.489	1.230	17.454	17.421	2.774
Hele landet: Kvælstof (N)	117	5.014	94.248	7.766	3.251	4.938	928	17.916	-	-	-	-
Hele landet: Fosfor (P)	-	-	-	-	-	-	-	98	217	-	-	-
Hele landet: Kalium (K)	-	-	-	-	-	-	-	124	-	8.697	3.950	-

Tablet 3b: Solgte mængder af gødninger med flere hovednæringsstoffer angivet i tons. Mængden af de forskellige gødninger er angivet for hhv. hver af de syv landsdele, de tre hovedlandsdele og på landsplan. Nederst i tabellen er mængden af hovednæringsstofferne N, P og K i de respektive gødningstyper angivet på landsplan.

Landsdel	NPK-gødninger					NP-gødninger		NK-gødninger	Samgranulerede PK-gødninger		Ej oplyst
	N > 19,5 %	19,5 % > N > 14,5 %	14,5 % > N > 9,5 %	9,5 % > N	14-3-18 / 14-3-15 m. Mg, S ± Cu og B	NP 18-20-0 (Diammonfosfat)	Øvrige NP-typer	NK-typer	PK 0-4-21/ 0-3-20 mv. uden Cu	PK 0-4-21 + 1,2 % Mg, + 7,4 % S, + 0,1 % Cu	
[tons]											
Sjælland/Lolland-Falster/Møn	51.084	2.633	21.788	8.621	1.213	688	1.624	166	12	9.193	20
Bornholm	2.457	0	102	11	11	2	166	0	0	41	0
Fyn	19.957	407	3.048	747	1.192	84	1.052	357	10	734	56
Øerne i alt	73.498	3.040	24.938	9.379	2.415	774	2.842	523	22	9.968	76
Nordlige Jylland	37.032	1.958	3.447	850	1.372	464	4.875	1.450	553	1.365	136
Sydlig Jylland	19.465	746	2.352	184	1.808	236	2.596	2.294	259	1.049	209
Vestlig Jylland	51.854	1.493	5.244	303	3.332	529	8.288	4.589	437	1.720	364
Østlig Jylland	38.070	622	4.449	929	1.076	509	3.053	1.103	188	1.264	45
Jylland i alt	146.421	4.819	15.492	2.266	7.589	1.739	18.812	9.437	1.438	5.398	754
Hele landet	219.919	7.858	40.430	11.645	10.004	2.513	21.654	9.960	1.460	15.366	830
Hele landet: Kvælstof (N)	47.677	1.278	5.195	934	1.441	450	4.170	1.881	-	-	9
Hele landet: Fosfor (P)	6.266	235	2.238	1.163	349	501	2.094	-	58	568	4
Hele landet: Kalium (K)	19.250	695	6.011	2.258	1.493	-	-	1.316	306	3.250	10

Salget af plantenæringsstoffer i planperioden 2015/2016

Salget af en række plantenæringsstoffer er opsummeret for hhv. de syv landsdele, to hovedlandsdele og på landsplan. Opgørelsen for planperioden 2015/16 er suppleret af de forrige to planperioder, hhv. 2014/15 og 2013/14. I tabel 4a er de solgte mængder sat ift. landbrugsarealet, og opgjort i hhv. kg/ha for hoved- og sekundærnæringsstofferne N, P, K, Mg og S, og g/ha for mikronæringsstofferne B, Cu og Mn.

Tabel 4a: Salget af hoved-, sekundær- og mikronæringsstoffer i planperioden 2015/16 angivet for de syv landsdele, to hovedlandsdelene og på landsplan. Salget er opgjort ift. de respektive landbrugsarealer i 2016 (kilde: Danmarks Statistik). De opsummerede dele af opgørelsen for planåret 2015/16 er angivet med fed, og til sammenligning er salget for de forudgående to planperioder, hhv. 2014/15 og 2013/14, angivet for hver af hovedlandsdelene og på landsplan. N.B.: Hoved- og sekundærnæringsstofferne N, P, K, Mg og S er opgjort i kg/ha, mens mikronæringsstofferne B, Cu og Mn er opgjort i g/ha.

Landsdel	Landbrugs-areal, 2016	Kvælstof, N	Fosfor, P	Kalium, K	Magnesium, Mg	Svovl, S	Bor, B	Kobber, Cu	Mangan, Mn
	[ha]	[kg/ha]				[g/ha]			
Sjælland/Lolland-Falster/Møn	536.615	85,3	9,3	24,4	1,6	12,2	6,0	1,2	1,0
Bornholm	33.424	78,7	3,2	8,0	1,7	10,5	147,3	0,3	0,9
Fyn	211.214	94,2	5,2	16,0	1,7	16,5	51,2	7,2	0,5
Øerne, i alt (2015/16)	781.253	87,4	7,9	21,4	1,6	13,3	24,2	2,8	0,9
Øerne, i alt (2014/15)	797.018	91,3	7,9	24,0	1,9	16,4	12,1	20,4	1,6
Øerne, i alt (2013/14)	824.717	79,0	7,0	23,0	1,7	15,0	10,7	17,9	1,2
Nordlige Jylland	485.211	66,9	4,1	15,3	1,4	14,6	11,9	3,3	0,3
Vestlige Jylland	440.328	43,6	2,4	12,0	1,4	10,4	18,7	2,9	0,4
Østlige Jylland	344.683	83,7	4,7	20,3	1,9	17,7	19,8	6,2	2,0
Sydlig Jylland	573.616	84,7	5,4	18,2	1,8	17,4	21,5	3,5	1,7
Jylland, i alt (2015/16)	1.843.838	69,9	4,1	16,6	1,6	15,1	17,8	4,1	1,1
Jylland, i alt (2014/15)	1.837.644	72,1	4,1	18,8	2,3	17,0	10,6	7,7	0,6
Jylland, i alt (2013/14)	1.827.309	66,0	4,0	19,0	2,0	17,0	11,0	6,9	4,4
Hele landet, i alt (2015/16)	2.625.093	75,1	5,3	18,0	1,6	14,6	19,7	3,7	1,0
Hele landet, i alt (2014/15)	2.634.662	77,9	5,2	20,4	2,2	16,8	11,1	11,5	0,9
Hele landet, i alt (2013/14)	2.652.026	70,0	5,0	20,0	1,9	16,0	10,9	10,3	3,4

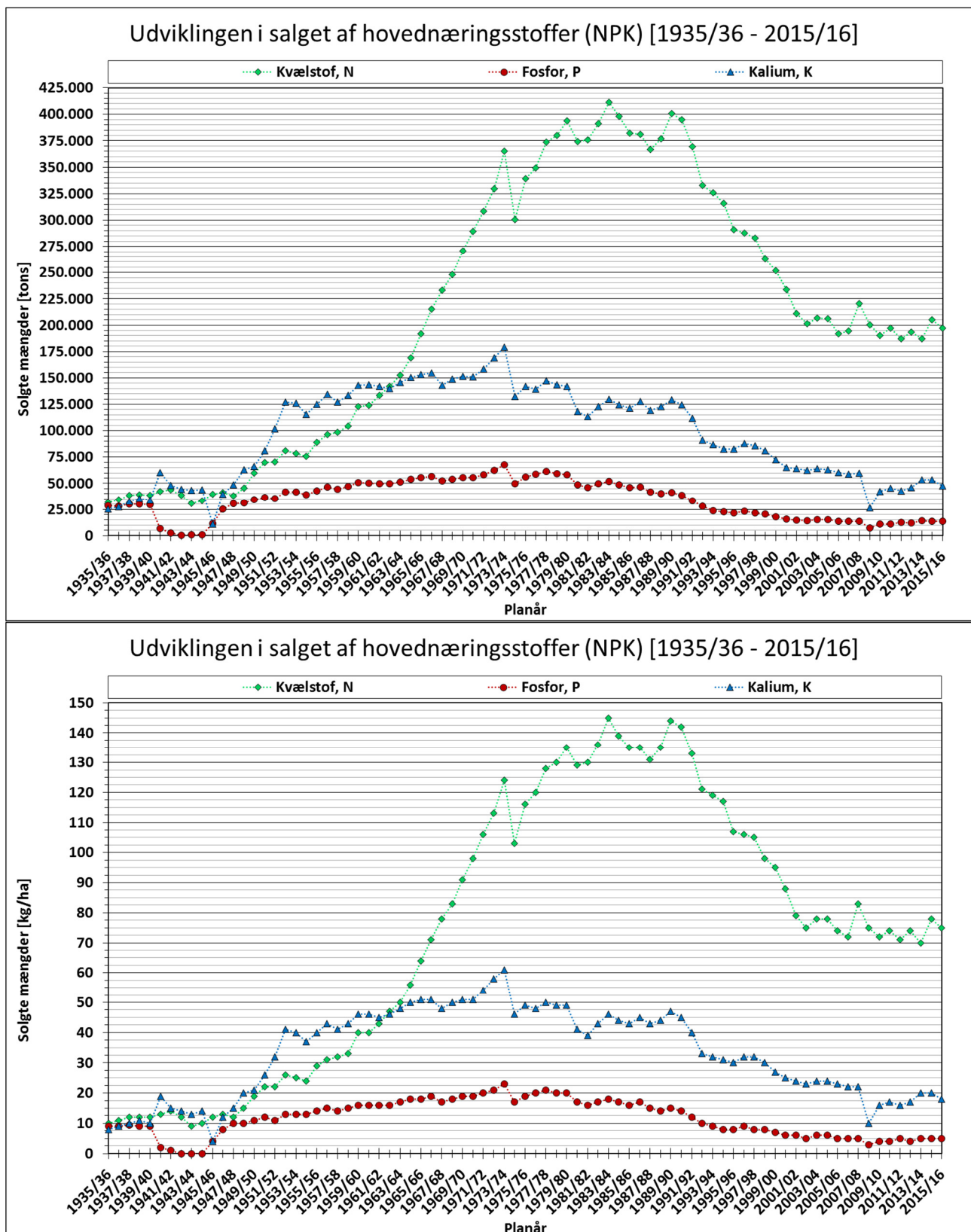
Tabel 4b: Det absolutte salg af hoved-, sekundær- og mikronæringsstoffer i planperioden 2015/16 angivet for hovedlandsdelene og på landsplan. Til sammenligning er salget i de to forudgående planperioder, hhv. 2014/15 og 2013/14, angivet på landsplan.

Landsdel	Kvælstof, N	Fosfor, P	Kalium, K	Magnesium, Mg	Svovl, S	Bor, B	Kobber, Cu	Mangan, Mn
	[tons]							
Øerne i alt (2015/16)	68.308	6.190	16.725	1.284	10.364	18,9	2,2	0,7
Jylland i alt (2015/16)	128.905	7.601	30.633	2.996	27.859	32,7	7,6	2,1
Hele landet (2015/16)	197.213	13.791	47.359	4.280	38.223	51,7	9,8	2,7
Hele landet (2014/15)	205.299	13.811	53.636	5.686	44.227	29,0	30,0	2,4
Hele landet (2013/14)	186.820	14.046	53.384	5.066	43.354	28,8	27,4	9,0

Salget af handelsgødning i perioden [1935/36 - 2015/16]

Figur 2 viser et overblik over udviklingen i salget af hovednæringsstofferne N, P og K i perioden [1935/36 - 2015/16], gengivet for hhv. det absolutte salg (tons) og det relative salg (kg/ha). I tabel 5a

og 5b er salget af handelsgødning opgjort for hvert planår i perioden [1935/36 - 2015/16]. Tallene for landbrugsarealet er opgjort af Danmarks Statistik. De solgte mængder af hovednæringsstofferne N, P og K er angivet i hhv. absolutte tal (tons) og relativt til landbrugsarealet (kg/ha).

Figur 2: Udviklingen i salget af hovednæringsstofferne (N, P og K) i perioden [1935/36 til 2015/16]. De solgte mængder er angivet i hhv. absolutte tal (øvre graf), og i forhold til landbrugsarealet (nedre graf).

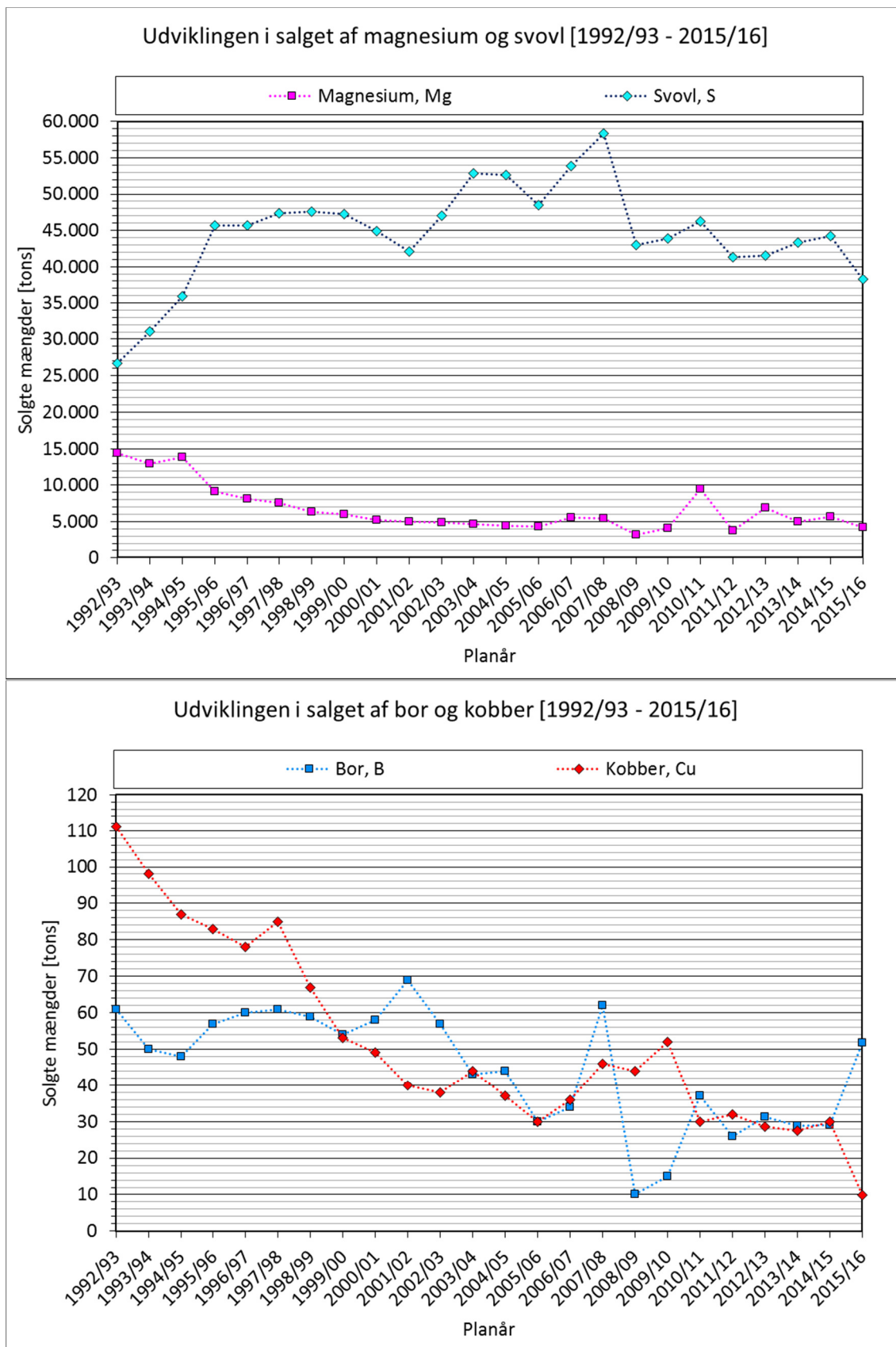
Tabel 5a: Udviklingen i gødningssalget, herunder indholdet af hovednæringsstoffer, i perioden [1935/36 – 1974/75]. Tal for det årlige landbrugsareal stammer fra (kilde: Danmarks Statistik).

Planår	Landbrugsareal	Handelsgødning	N		P		K	
	[ha]	[1000 tons]	[tons]	[Kg/ha]	[tons]	[Kg/ha]	[tons]	[Kg/ha]
1935/36	3.189.819	634,4	31.919	10	28.316	9	25.542	8
1936/37	3.195.928	651,7	34.181	11	28.096	9	27.673	9
1937/38	3.201.838	718,9	38.314	12	30.044	9	32.773	10
1938/39	3.212.858	733,3	38.856	12	30.242	9	35.150	11
1939/40	3.250.408	720,7	38.818	12	29.435	9	34.070	10
1940/41	3.218.195	534,5	42.460	13	6.793	2	60.263	19
1941/42	3.128.585	446,0	43.885	14	2.628	1	48.014	15
1942/43	3.227.656	384,8	38.557	12	599	0	44.182	14
1943/44	3.209.865	333,2	30.483	9	919	0	43.180	13
1944/45	3.196.053	366,2	33.122	10	1.177	0	44.055	14
1945/46	3.179.960	433,9	39.435	12	11.473	4	11.119	4
1946/47	3.175.474	707,9	41.303	13	25.221	8	39.617	12
1947/48	3.137.894	785,6	37.912	12	30.830	10	48.602	15
1948/49	3.120.317	881,4	45.362	15	31.063	10	62.807	20
1949/50	3.157.492	1.020,1	59.588	19	34.303	11	66.205	21
1950/51	3.145.624	1.150,4	69.710	22	36.629	12	81.059	26
1951/52	3.139.331	1.216,1	70.389	22	35.640	11	101.831	32
1952/53	3.122.857	1.356,1	80.903	26	41.828	13	127.206	41
1953/54	3.106.216	1.346,4	78.528	25	41.677	13	126.183	40
1954/55	3.091.563	1.269,7	75.740	24	39.070	13	115.253	37
1955/56	3.093.897	1.420,8	88.755	29	42.756	14	125.069	40
1956/57	3.105.033	1.547,0	96.278	31	46.598	15	134.625	43
1957/58	3.117.392	1.514,5	98.566	32	44.241	14	127.284	41
1958/59	3.115.759	1.553,3	104.316	33	47.283	15	133.550	43
1959/60	3.108.267	1.709,2	122.949	40	50.769	16	142.837	46
1960/61	3.094.125	1.695,9	124.085	40	50.274	16	143.774	46
1961/62	3.127.963	1.740,3	133.591	43	49.748	16	142.129	45
1962/63	3.052.350	1.751,5	142.193	47	49.457	16	139.775	46
1963/64	3.037.744	1.800,7	152.768	50	51.527	17	145.713	48
1964/65	3.023.151	1.794,0	168.836	56	54.095	18	150.236	50
1965/66	3.016.805	1.750,3	191.818	64	55.386	18	153.112	51
1966/67	3.016.805	1.706,2	215.157	71	56.524	19	154.917	51
1967/68	2.990.195	1.587,7	232.943	78	52.130	17	143.081	48
1968/69	2.983.035	1.603,4	248.039	83	54.166	18	148.879	50
1969/70	2.957.021	1.628,0	270.542	91	55.407	19	151.732	51
1970/71	2.941.316	1.619,9	289.393	98	55.309	19	150.944	51
1971/72	2.915.469	1.682,9	308.251	106	58.140	20	158.393	54
1972/73	2.921.161	1.804,5	329.421	113	62.607	21	168.930	58
1973/74	2.951.864	1.969,9	365.148	124	67.794	23	179.047	61
1974/75	2.905.297	1.481,9	300.445	103	49.788	17	132.427	46

Table 5b: Udviklingen i gødningssalget, herunder indholdet af hovednæringsstoffer, i perioden [1975/76 – 2015/16]. Tal for det årlige landbrugsareal stammer fra (kilde: Danmarks Statistik).

Planår	Landbrugsareal	Handelsgødning	N		P		K	
	[ha]	[1000 tons]	[tons]	[Kg/ha]	[tons]	[Kg/ha]	[tons]	[Kg/ha]
1975/76	2.914.985	1.649,9	339.088	116	56.160	19	142.193	49
1976/77	2.911.721	1.655,4	349.497	120	58.692	20	139.110	48
1977/78	2.926.920	1.739,3	373.710	128	61.381	21	147.037	50
1978/79	2.923.512	1.678,0	379.884	130	59.165	20	143.325	49
1979/80	2.919.721	1.693,1	393.900	135	58.122	20	141.699	49
1980/81	2.904.745	1.480,0	374.099	129	48.430	17	118.060	41
1981/82	2.896.602	1.464,7	375.972	130	45.947	16	113.253	39
1982/83	2.887.217	1.582,0	391.392	136	49.460	17	122.815	43
1983/84	2.845.994	1.695,6	411.546	145	51.816	18	129.959	46
1984/85	2.854.773	1.649,1	398.147	139	48.583	17	124.415	44
1985/86	2.834.100	1.583,9	382.087	135	46.082	16	121.139	43
1986/87	2.818.910	1.615,3	381.263	135	46.750	17	127.606	45
1987/88	2.797.724	1.488,6	366.956	131	41.686	15	118.937	43
1988/89	2.786.603	1.562,7	376.954	135	40.214	14	122.786	44
1989/90	2.774.127	1.679,2	400.438	144	41.380	15	129.020	47
1990/91	2.788.276	1.658,1	394.870	142	38.709	14	124.332	45
1991/92	2.769.657	1.547,1	369.528	133	33.154	12	111.821	40
1992/93	2.756.329	1.395,2	332.888	121	28.071	10	90.919	33
1993/94	2.738.559	1.353,1	326.164	119	23.871	9	86.754	32
1994/95	2.691.174	1.342,0	315.943	117	22.445	8	82.526	31
1995/96	2.726.048	1.268,9	290.841	107	21.509	8	82.402	30
1996/97	2.716.034	1.283,4	287.601	106	23.266	9	88.108	32
1997/98	2.688.013	1.273,3	283.195	105	21.714	8	86.014	32
1998/99	2.671.850	1.202,9	262.723	98	20.332	8	80.891	30
1999/00	2.644.048	1.135,0	251.468	95	17.840	7	72.608	27
2000/01	2.646.982	1.057,1	233.684	88	15.793	6	65.296	25
2001/02	2.675.566	958,7	210.804	79	14.790	6	64.039	24
2002/03	2.665.507	932,3	201.214	75	14.145	5	62.443	23
2003/04	2.657.706	953,2	206.735	78	15.007	6	64.108	24
2004/05	2.645.305	955,2	206.251	78	15.066	6	62.778	24
2005/06	2.589.347	890,0	191.754	74	13.455	5	60.547	23
2006/07	2.710.508	907,8	194.637	72	13.890	5	58.526	22
2007/08	2.662.761	1.008,8	220.405	83	13.808	5	59.793	22
2008/09	2.667.895	815,5	200.278	75	7.163	3	26.429	10
2009/10	2.623.975	827,8	189.951	72	11.004	4	42.081	16
2010/11	2.646.400	868,3	196.997	74	11.267	4	45.488	17
2011/12	2.639.401	822,3	187.024	71	12.804	5	42.616	16
2012/13	2.625.915	853,5	193.553	74	12.323	4	46.194	17
2013/14	2.652.026	847,9	186.820	70	14.046	5	53.384	20
2014/15	2.634.662	926,1	205.299	78	13.811	5	53.636	20
2015/16	2.625.093	871,7	197.213	75	13.791	5	47.359	18

Udviklingen i salget af Mg, S, B og Cu i perioden [1992/93 - 2015/16]

Figur 3: Øvre graf: Udviklingen i det absolutte salg af de to sekundære næringsstoffer magnesium og svovl i perioden [1992/93 til 2015/16]. Nedre graf: Udviklingen i det absolutte salg af de to mikronæringsstoffer bor og kobber i perioden [1992/93 til 2015/16].

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
Augustenborg Slot 3
6440 Augustenborg

Tlf.: +45 3395 8000
Fax: +45 3395 8080
E-mail: mail@lfst.dk
Hjemmeside: www.lfst.dk